

УДК 629.3.08

Смирнов Є. В., к.т.н.; Огневий В. О., к.е.н.

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ВУЗЬКОСПЕЦІАЛІЗОВАНИХ АВТОСЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В роботі розглянуто перспективи створення централізованих спеціалізованих виробництв в системі автосервісу для виконання робіт з малим попитом та великою складністю і трудомісткістю. Для організації таких централізованих спеціалізованих виробництв пропонується створення вузькоспеціалізованих автосервісних підприємств з агрегатною, подетальною або технологічною спеціалізацією.

The paper considers the prospects of creating centralized specialized production in the car service system to perform work with low demand and high complexity and laboriousness. For the organization of such centralized specialized productions, it is offered creation of highly specialized car service enterprises with aggregate, detailed or technological specialization.

В сучасних умовах господарювання в галузі автомобільного транспорту досить гостро стоїть питання розвитку системи автосервісу. Збільшення парку легкових автомобілів в особистому користуванні, поява дрібних приватних перевізників, розукрупнення великих автотранспортних підприємств із частковою або повною відмовою від власної виробничо-технічної бази (ВТБ) призводять до збільшення попиту на автосервісні послуги. Все це призводить до появи великої кількості автосервісних підприємств різної потужності, різних форм організації та спеціалізації виробництв тощо. Крім того автовиробники, просуваючи власну продукцію, створюють фірмові мережі дилерських автосервісів.

З одного боку, створення великої кількості автосервісних підприємств призводить до конкуренції між ними, що для автовласників означає підвищення якості та зниження вартості найбільш затребуваних послуг. З іншого боку, відсутність системного підходу при створенні автосервісного комплексу регіону, висока собівартість організації виконання складних робіт, що мають низький попит, можуть призвести до надмірного часу очікування на виконання робіт та їх завищеної вартості. Більш того, це ускладнює застосування найбільш перспективних шляхів розвитку ВТБ на автомобільному транспорті, а саме спеціалізації, кооперації і концентрації виробництва [1-3].

У світовій практиці автосервісу в даний час спостерігаються тенденції підвищення рівня спеціалізації і кооперації автосервісних виробництв. Тому попит на послуги, що потребують наявності дорогого технологічного обладнання, призвів до появи і розвитку централізованих спеціалізованих виробництв, здатних з мінімально можливими витратами забезпечити необхідний споживачу рівень якості технічних впливів, а також підвищити безпеку дорожнього руху.

Централізовані спеціалізовані виробництва (ЦСВ) – це підприємства, цехи, майстерні, дільниці, спеціалізовані (предметно, агрегатно, подетально або технологічно) за певними видами робіт технічного обслуговування та ремонту автомобілів, а також ремонту і відновлення агрегатів, вузлів і деталей автомобілів [3].

Відповідно до зазначеної проблеми, виконання робіт з високою трудомісткістю і складністю при малих потоках відмов в системі автосервісу може бути організовано ЦСВ у вигляді вузькоспеціалізованих автосервісних підприємств з агрегатною (підприємства по ремонту двигунів, автоматичних коробок передач, паливної апаратури тощо), подетальною (підприємства по відновленню колінчастих валів, блоків циліндрів або інших деталей) або технологічною (підприємства, що відновлюють деталі за певною технологією, наприклад, наплавленням, напиленням, нанесенням гальванічних покриттів тощо) спеціалізацією. Проте, на даний час в Україні розвиток ЦСВ відбувається стихійно, є недостатнім наукове

обґрунтування рівнів концентрації, спеціалізації та кооперування виробництва для забезпечення оптимального рівня якості виконання робіт та досягнення максимальної ефективності функціонування системи автосервісу.

Дослідження сучасних форм і тенденцій концентрації, спеціалізації та кооперування виробництва має важливе значення при формуванні системи автосервісу регіону. Основною умовою рішення конкретних виробничих задач є оптимізація організаційно-виробничих структур в системі автосервісу, що забезпечують ефективне функціонування автосервісних підприємств різних типів і потужностей. Найвища ефективність від створення вузькоспеціалізованих автосервісних підприємств досягається при кооперуванні виконання робіт між автосервісними підприємствами, де програма по видах послуг забезпечує максимальне завантаження устаткування і зниження питомих витрат на виконання робіт.

Визначення оптимального переліку робіт, що будуть виконуватись вузькоспеціалізованими автосервісними підприємствами є складним завданням, вирішення якого потребує виконання таких рекомендацій [3, 4]:

- рішення про доцільність спеціалізації на роботах приймаються в результаті аналізу трудомісткості і попиту на роботи;

- перевагу слід віддавати роботам, яким характерна технологічна однорідність, що дозволяє використовувати одне і те ж обладнання для виконання різних робіт (підвищення коефіцієнта завантаження устаткування);

- черговість механізації робіт визначається з урахуванням переваги робіт, для яких характерні шкідливі і важкі умови праці, що визначає соціальний і в кінцевому підсумку економічний ефект від механізації;

- остаточне рішення про раціональність співвідношення робіт приймається на основі аналізу попиту і зміни прибутку.

Крім визначення переліку робіт необхідно обґрунтування потужності вузькоспеціалізованого підприємства, оснащення технологічним обладнанням та персоналом, які можуть бути вирішені методами теорії масового обслуговування. Для цього необхідно знати параметри потоку відмов (вимог) та параметрів інтенсивності виконання заявок, від співвідношення яких залежить ефективність роботи підприємства.

Таким чином проблема формування організаційно-виробничих структур вузькоспеціалізованих підприємств в системі автосервісу потребує подальшого вивчення.

Список використаних джерел

1. Напольский Г. М. Технологическое проектирование автотранспортных предприятий и станций технического обслуживания. М.: Транспорт, 1993. 272с.
2. Кузнецов Е. С., Курников И. П. Производственная база автомобильного транспорта: состояние и перспективы. М. : Транспорт, 1988. 231 с.
3. Денисов А. С., Романцов Р. В. Централизация и специализация предприятий автосервиса. Учебное пособие/ Саратов. гос. техн. ун-т. Саратов, 2008. 116 с.
4. Фастовцев Г. Ф. Автотехобслуживание.– М.: Машиностроение, 1985. 256 с., ил.

Смирнов Євгеній Валерійович – к.т.н., доцент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, e-mail: zhekasmirnov@vntu.edu.ua

Огневий Віталій Олександрович – к.е.н, доцент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, e-mail: ognevoy@ukr.net

Smyrnov Yevhenii – Cand. Sc. (Eng), Associate Professor of the Department of Automobiles and Transport Management, Vinnytsia National Technical University, e-mail: zhekasmirnov@vntu.edu.ua

Ohnevyi Vitalii – Cand. Sc. (Econ), Associate Professor of the Department of Automobiles and Transport Management, Vinnytsia National Technical University, e-mail: ognevoy@ukr.net